

Αυξήθηκαν οι θάνατοι από αλκοόλ κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19

Είναι γνωστό ότι η κατανάλωση αλκοόλ αυξήθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Μια νέα μελέτη, που δημοσιεύτηκε πρόσφατα στο έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό *JAMA*, διερεύνησε εάν και οι θάνατοι που σχετίζονται με το αλκοόλ αυξήθηκαν επίσης.

Οι Καθηγητές της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Χαράλαμπος Παπαγεωργίου** (Καθηγητής Ψυχιατρικής), **Νικόλαος Σμυρνής** (Καθηγητής Ψυχιατρικής), **Σταυρούλα (Λίνα) Πάσχου** (Επίκουρη Καθηγήτρια Ενδοκρινολογίας), **Θεοδώρα Ψαλτοπούλου** (Καθηγήτρια Θεραπευτικής-Επιδημιολογίας-Προληπτικής Ιατρικής) και **Θάνος Δημόπουλος** (Καθηγητής Θεραπευτικής-Αιματολογίας-Ογκολογίας και Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα κύρια σημεία της μελέτης αυτής.

<https://jamanetwork.com/journals/jama/fullarticle/2790491>

Δεδομένα θνησιμότητας στις ΗΠΑ από το Εθνικό Κέντρο Στατιστικών Υγείας (National Center for Health Statistics) αξιολογήθηκαν για την εκτίμηση θανάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ μεταξύ όλων των ατόμων 16 ετών και άνω, για τα έτη 2019 και 2020. Τα πιστοποιητικά θανάτου αναφέρουν μια υποκείμενη αιτία και ως 20 συμβάλλουσες αιτίες. Οι θάνατοι προσδιορίστηκαν ως σχετιζόμενοι με το αλκοόλ εάν μια αιτία που σχετίζεται με το αλκοόλ καταγραφόταν ως υποκείμενη ή συμβάλλουσα.

Ο αριθμός θανάτων που οφείλονται στο αλκοόλ αυξήθηκε μεταξύ 2019 και 2020 (από 78.927 σε 99.017, σχετική αλλαγή 25,5%). Συγκριτικά, οι θάνατοι από όλες τις αιτίες είχαν μικρότερες σχετικές αυξήσεις (από 2.823.460 σε 3.353.547, 18,8%). Οι θάνατοι που σχετίζονται με το αλκοόλ αντιπροσώπευαν το 2,8% όλων των θανάτων το 2019 και το 3% κατά το 2020. Τα ποσοστά αυξήθηκαν για όλες τις ηλικιακές ομάδες, με τις μεγαλύτερες σχετικές αυξήσεις να σημειώνονται για άτομα ηλικίας 35 ως 44 ετών (39,7%) και 25 ως 34 ετών (37%) . Οι σχετικές αυξήσεις στα ποσοστά ήταν παρόμοιες για τις γυναίκες (27,3%) και τους άνδρες (25,1%).

Ο αριθμός των θανάτων με υποκείμενη αιτία ηπατικές ασθένειες που σχετίζονται με το αλκοόλ αυξήθηκε από 24.106 σε 29.504 (22,4%), ενώ ο αριθμός θανάτων με υποκείμενη αιτία ψυχικές και συμπεριφορικές διαταραχές που σχετίζονται με το αλκοόλ αυξήθηκε από 11.261 σε 15.211 (35,1%). Οι θάνατοι από υπερβολική δόση οπιοειδών που ενέχουν το αλκοόλ ως αιτία αυξήθηκαν από 8.503 σε 11.969 (40,8%). Οι θάνατοι στους οποίους το αλκοόλ συνέβαλε σε υπερβολικές δόσεις ειδικά συνθετικών οπιοειδών εκτός της μεθαδόνης (π.χ. φαιντανύλη) αυξήθηκαν από 6.302 σε 10.032 (59,2%).

Κατά τη διάρκεια του 2020, συνολικά 2.042 πιστοποιητικά θανάτου ανέφεραν το αλκοόλ και την COVID-19 ως αιτία (1.475 ανέφεραν την COVID-19 ως την υποκείμενη αιτία, 323 ανέφεραν το αλκοόλ ως την υποκείμενη αιτία). Ως εκ τούτου, μόνο ένα μικρό ποσοστό της αύξησης των θανάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ αφορούσε άμεσα την COVID-19.

Συμπερασματικά, η νέα αυτή μελέτη κατέδειξε ότι ο αριθμός των θανάτων που σχετίζονται με το αλκοόλ αυξήθηκαν περίπου κατά 25% μεταξύ 2019 και 2020, δηλαδή κατά το πρώτο έτος της πανδημίας COVID-19. Τα ποσοστά είχαν αυξηθεί και πριν από την πανδημία, αλλά πολύ λιγότερο (2,2% μέση ετήσια ποσοστιαία μεταβολή μεταξύ 1999 και 2017). Οι αυξημένοι θάνατοι από αλκοόλ αποτελούν ένα από τα «κρυφά» προβλήματα της πανδημίας COVID-19. Η κατανάλωση αλκοόλ για την αντιμετώπιση στρεσογόνων παραγόντων που σχετίζονται με τον κορωνοϊό, αλλά και η πιθανή δυσκολία ή αδυναμία πρόσβασης στη θεραπεία είναι πιθανοί παράγοντες που συνέβαλαν στην αύξηση αυτή.